

K R A K U S.

CZWARTEK 7. LISTOPADA 1822, Nr. 223.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1371. *Koronacya Ludwika króra węgierskiego, na tron polski.*

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. Podług wiadomości z Korfu, 8 Października; flotta turecka wysadzić miała znowu pod Napoli di Romanja 6000 żołnierzy, którzy natychmiast ruszyli ku Argos i Koryntowi. Co oni tam zrobią? mówi tenże list, zostaje do oczekiwania z dalszych doniesień; lecz gdy już *cztery wyprawy tureckie* do Morei, zniweczone zostały; wątpić należy aby ta czego dokazała. — Porta wyprawiła znowu 20,000 wojska do Larissy; a zatem zdaje się, że mimo pory zimowej, nieprzestanie szturmować do tych swoich bogatych prowincyi, które jej upadkiem grożą. — Doniesienia z innych miejsc, jednomyślnie potwierdzają wyborny stan Grecyi. Z Durazzo w Albanii, donoszą juz pod dniem 11 Październik, że xiaze *Mauro Cordato* pobił Turków na gło-

wę pod *Arraffa.* — Do *Claranza* przyprowadzono 1000 niewolników tureckich i 85 wielbłądów.

Potwierdza się teraz dokładnie że z 20,000 wojska, które Turcy wysadzili od morza do Morei; ledwie 2000 i to niedobitków powróciło. — *Z Triestu 18 Października.* Już nawet angielskie pisma donoszą z Korfu, że rząd grecki przeniosł się napowrót do Koryntu. — List z Missolunghi dnia 25 Września datowany, zapewnia, że wszelkie środki obrony Grecyi, są na stopniu doskonałości. Wojsko liczne, wyćwiczone i przyzwoicie uzbrojone. — Korpus ochotników stoi pod *Camprena i Camboti*, trzymając w swojej mocy gościniec do *Arty*, do którego wąwozy i przejścia zbrojnie osadził. Wszystkie drogi do Tessalii, są oszańcowane i niedostępnemi zrobione: miasto *Rentia* jest składem broni. — Statki morskie krążą około Patras, niedopuszczając dowozu żywności Turkom, co przyśpieszy poddanie tej twierdzy. — Korpus turecki, który przez *Zitouni* do Liwadyi był wkroczył, zbity został do szczętu. — Pod *Lidoriki* kilku dowodzców greckich połączyli swe siły, dla niedopuszczenia przystępu nowemu korpusowi Churszyda. — Termopile podobnież są mocno obwarowane. — Korpus turecki na wyspie Negrepont, przeznaczony na posiłek Churszydowi, przedarłszy się aż do Teków, został rozbity. — Pod Przylądkiem *Skyllo* wiele okrętów tureckich dostało się w moc Hydryotów. — Listy z Konstantynopala donoszą, że flotta grecka pobiła turecką i przyprawiła ją o stratę 6. okrętów. — Biegają pogłoski, że Grecya chce na kształt wysp Joń-

skich zostawać pod protekcyą Anglii; co jednak jest rzecz wątpliwa, z wielu politycznych względów dzisiejszej Europy.

Turcya. (17. *Października.*) Same niepomyślności dochodzą Portę ze wszech stron. Z Arabii doniesiono znowu, że Wehabici napadli na wielką karawanę turecką dążącą do Mekki i do 10,000 Turków w pień wycięli. -- Persowie mają bydź niezawodnie panami Trebizondy. -- Barbarzyństwa na wyspie Cyprr, jakiego się w tych czasach Turcy dopuścili, przechodzą wszelkie wyobrażenie. Trwają one tem ciągle i zdaje się że jest zamiarem tych morderców, wszystkich chrześcian wytępić. -- Od wyjazdu posła angielskiego Lorda Strangfort z Konstantynopola, wszyscy posłowie zagraniczni, mieszkają bezczynnie w Pera i bez żadnych związków z Reiss Effendim. -- Niewielu dotąd Turków, osobliwie odleglejszych prowincyi, usłuchało firmanu sułtańskiego, który poleca składanie do skarbu za kwitami, sreber i kosztowności; a xiąże Milosz oświadczył się przeciwko temu jawnie, w imieniu deputowanych Serwii. --

Hiszpanja. (12. 16. 18. 21 *Października.*) Goniec przybyły do Paryża 20 Października, przywiózł wiadomość z Madrytu, że 12 Paźd: exministrowie hizpańscy uwięzieni i pod sąd oddani zostali. — Podług jednych, rejencya hiszpańska wiele pieniędzy gromadzi, z ceł pobieranych na granicach francuzkich; podług innych kassy ma próżne, i ani broni ani żadnych potrzeb wojennych niemoże na kredyt dostać we Francyi. — Nie Mina, ale jenerał Espinosa, na naleganie officerów konstytucyjnego wojska pojmany do Pampeluny zaprowadzony został. — Nieprzyszło jeszcze dotąd do bitwy stanowczej między obu wojskami. Mina ma pod swoim dowództwem 14.000 wojska, a Eroles 18.000 ale źle uzbrojonego. Głoszą że Mina uderzył 11go Paźdz: na jenerała Romarilla, w *Castel Follit* pod *Calaf*, ale się cofnąć musił. — Przeciwnie cały korpus jenerała Quezady opuścił swoje sztandary. — Pobicie wojska wiary w Nawarze, potwierdza się zupełnie: nadto jeszcze dodają, że rojaliści opuścili *Irati.* — Listy prywatne od granic hiszpańskich zawierają doniesienia, jedne drugim prze=

ciwne. Podług pierwszych, rojaliści pod *Castel Folet* stracili 2000 jeńców; wedle drugic zaś Mina pobitym został zupełnie przez Erolesa w okolicy *Yosorra.* — Na przełożenie niektórych mocarstw, względem złagodzenia konstytucyi, zaprowadzenia dwóch izb, i rozszerzenia władzy królewskiej; odpowiedział rząd hiszpański: „ że niejest w mocy Kortezow czynić podobne odmiany w ustawie państwa. – Jenerał Martinez St. Martin, były kapitan prowincyi madryckiej, właśnie gdy powracał ze śniadania od króla, dnia 4. Października pojmany i ściśle uwięziony został. Mówią że do sprawy 7. Lipca był wplątany. — Banda *Zaldiwara* w Andaluzyi, została pomiędzy *Villa Martin* i *Montellono* zupełnie wytępioną Reszta poddała się na łaske lub niełaskę. — Od granic francuzkich 16 Paźdz: donoszą z *Perpignan* [miasta już należącego do Francyi] że tam przybyło mnóstwo zakonników i świeckich xięży z *Urgel* a nawet i sam minister wojny regencyi, Ortaffa.— Tysiączne tam były pogłoski o zwycięztwach z obojej strony, niemające żadnej zasady. — Półkownik rojalistów *Cabra,* opuszczony od swoich żołnierzy przybył do Francyi.—

Portugallja. Z Lizbony 14. Października donoszą: „ Tej chwili odbieramy telegraficzną urzędową wiadomość, że traktat przymierza zaczepnego i odpornego pomiędzy Hiszpanją i Portugallją zatwierdzony został. „ —

(*Reszta w Sobotę.*)